

Pensions at a Glance: Public Policies across OECD Countries 2007 Edition

Summary in Turkish

Emeklilik Sistemlerine Bakış: OECD Ülkelerinde Kamu Politikaları - 2007

Türkçe Özet

Emeklilik Sistemlerine Bakış'ın bu ikinci sayısında birinci sayı için hazırlanan emeklilik gelir sistemlerinin bütün önemli göstergeleri güncelleştiriliyor. Emeklilik sistemlerinin tüm parametrelerinin değerleri 2004 yılındaki durumu yansıtıyor. Benimsenen genel yaklaşım “mikro ekonomik” olup, 30 OECD üyesi ülkedeki emeklilik rejimlerinin tümünde bireylerin gelecekte sahip olacakları haklar inceleniyor.

Rapor, ulusal emeklilik gelirlerini oluşturan farklı sistemler gösterilip emeklilik sistemlerinin kuralları ve parametrelerin bir özetine de yer verilerek başlıyor. Bunun ardından emeklilik gelirlerinin OECD emeklilik modelleri kullanılarak hesaplanan başlıca sekiz göstergesi ele alınıyor. Bu sayıda ayrıca, emeklilik politikasının ulusal düzeylerdeki tartışmalarda merkezi yere sahip sorunlarını daha derinlemesine incelemek amacıyla, OECD emeklilik modelleri kullanılarak yapılan, emeklilik reformları ve özel emeklilik sistemleri ile ilgili iki özel analiz de yer alıyor. Son olarak, raporda 30 ülkenin her birindeki emeklilik gelir düzenlemeleri hakkında ayrıntılı arka plan bilgileri veriliyor.

Orta gelirli çalışanlar için, OECD ülkelerinin zorunlu emekliliklerden brüt yenileme oranı ortalaması, yani emekli yardımı ile emeklilik öncesi gelirler arasındaki oran, %58.7'dir. Fakat yaşlılara sağlanan destekte vergiler önemli bir rol oynuyor. Emekliler çoğunlukla sosyal güvenlik katkı payları ödemiyorlar ve kişisel gelir vergileri artan oranlı olduğu ve emeklilik hakları genellikle emeklilik öncesi gelirlerden daha düşük olduğu için, genellikle daha az vergi ödüyorlar. Orta gelirli için, OECD ülkeleri çapında net yenileme oranı ortalama olarak yaklaşık %70 olup, ortalama brüt yenileme oranının yüzde 11 puan üzerinde.

Düşük gelirli için, OECD ülkeleri çapında net yenileme oranı ortalama olarak %83'tür. Ama bölgesel farklılıklar var: Kuzey ülkeleri ortalamasının yarısı kadar gelirli çalışanlara %95 net yenileme oranı sunarken, İngilizce konuşan OECD ülkeleri eski net gelirlerin %76'sı kadar ödeme yapıyor.

Ne var ki, hükümetler için önemli olan, yenileme oranı değil, genel emeklilik vaadinin değeridir. Bu da ortalama insan ömrünün ve ödenmekte olan emekli maaşlarının

endekslendirilmesinin hesaba katıldığı emeklilik zenginliği göstergesi ile ölçülür. Bu gösterge kullanılarak, emeklilik vaadinin en pahalı olduğu ülke Lüksemburg. Ortalama olarak, her bir emekli erkek 920 000 USD eşdeğerinde, her bir emekli kadın ise 1 milyon USD üzerinde alacak. Bu ölçümde Hollanda ve Yunanistan ikinci ve üçüncü sırada yer alıyor. En mütevazı emeklilik sistemleri ise Belçika, İrlanda, Japonya, Britanya ve ABD’de olup buralardaki emeklilik zenginliği OECD ülkeleri ortalamasının yaklaşık üçte ikisi kadar. En alt sırada yer alan Meksika’da erkek ve kadın emeklilere sırasıyla 34 000 ve 32 000 USD eşdeğerinde bir emekli maaşı vadediliyor.

30 OECD ülkesinin hemen hepsi 1990 yılından bu yana emeklilik sistemlerinde en azından bazı değişiklikler yaptı. Sonuç olarak, bu raporda reformları incelenen 16 ülkedeki ortalama emeklilik vaadi %22 aşağı çekildi. Kadınlar için, bu indirim %25 idi. 16 ülkenin sadece ikisinde (Macaristan ve Britanya) ortalama olarak emeklilik vaatlerinde artış oldu.

Bu değişiklikler farklı bireyleri nasıl etkileyecek? Fransa, Portekiz ve Britanya gibi bazı ülkeler kamu emeklilik fonlarının daha çok düşük gelirleri hedeflemesine ve böylece güvenlik ağının güçlendirilmesine doğru yöneliyorlar. Diğerleri (Polonya ve Slovak Cumhuriyeti) emeklilik hakları ile gelirler arasındaki bağı güçlendirilmesine doğru yöneldiler. Böyle bir uygulama, düşük gelirli riskin artmasına yol açabilir. Örneğin, Almanya, Japonya, Meksika, Polonya ve Slovak Cumhuriyeti’nde ortalamanın yarısı kadar geliri ve tam kariyer sahibi bir çalışanın net emeklilik hakkı reform öncesinde ortalama gelirin yaklaşık %41’i olup, bu oran tüm OECD ortalamasının biraz altındaydı. Reformlar bunu %32.5’e indirecek. Bunun tersine, Finlandiya, Fransa, Macaristan, Kore, Yeni Zelanda ve Britanya emeklilik reformlarında düşük gelirli çalışanları sosyal yardım kesintilerinden korudular.

OECD ülkelerindeki yoğun reform hareketleri günümüzde çalışanların gelecekteki emeklilik dönemine hazırlanmak için kendi başlarına daha fazla bir şeyler yapmak zorunda kalacakları anlamına geliyor. Bazı ülkelerde, çalışanlar bütün kariyerleri boyunca tasarruf yapacak olsalar bile, OECD ortalama yenileme oranını yakalamak için yapılması gereken tasarruf yine de önemli boyutlarda. Genç çalışanlar bütçelerindeki başka talepler nedeniyle kariyerlerinin ilk 10 ya da 15 yıllarını atlayacak, bir başka deyişle tasarruf etmeyecek olurlarsa, yeterli bir seviyede emeklilik gelirine ulaşmak daha da zor olacak. Bu raporda çalışanların tasarrufa erken başlamalarının ve katkıları düzenli yapmanın ne kadar önemli olduğu gösteriliyor.

© OECD 2007

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir
www.oecd.org/bookshop/

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü,
Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation Unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights/

